

presse, sed tenetur, quocumque tempore decurso, reclamare vel occulte discedere. Nemo enim sanæ mentis dicet quod vir v. g. in monasterio monialium mentito sexu professus, vel mulier mentito sexu professa in conventu religiosorum, lapso quinquennio, non possit ex illo exire, sed ibidem teneantur remanere. Barbosa, *ad concil. Trident.*, sess. xxv, cap. 19, n. 19; Navarr., *consil.* 26, num 12, et ultim. *De regularib.*; Donatus, tom. II, tract. 2, quæst. 10, et ipso teste, communis aliorum.

(86. Nulliter professus necessario scire debet, suam professionem fuisse nullam ad hoc, ut eam valide ratificet, et sic de irrita fiat valida. Barbosa, *ad concil. Trid.*, cit. sess. xxv, cap. 19, n. 18; Navarr., lib. III, tit. *De regularib.*, *consil.* 5, n. 15 et 28, et *consil.* 39, n. 4; Pellizzar., tom. III, tract. 3, c. 5, n. 57; Sanchez, *De matrimon.*, lib. VII, disp. 37, n. 59; Layman, *loc. cit.*, n. 9; Pirrhing, *loc. cit.*, n. 149; Reiffenstuel, *loc. cit.*, nu. 215; et, ipso teste, communis aliorum.

(87. Nulliter professus potest valide suam ratificare professionem absque novo consensu superioris, seu capituli regularis. Barbosa, *ad concil. Trident.*, citat. sess. xxv, cap. 19, n. 17, cum aliis ibi citatis; Fagn., l. III *Decretal.*, in cap. *Significatum est* 11, *De regularibus*, n. 47; Navarr., *consil.* 35, n. 3; et *consil.* 46, n. 2; *De regularibus*, in prima editione, et *consil.* 27, n. 2; et *consil.* 28, n. 3, in secunda editione; Rodrig., tom. III, *Qq. regul.*, quæst. 17, art. 3; Pirrhing, *loc. cit.*, n. 140; Reiffenstuel, *loc. cit.*, a n. 219; Matthæuc., cap. 41, *Officialis quoad professionem*, sub. n. 17, vers. *Nota*, et alii passim, per text. in cap. *Cum virum* 12, *De regularibus*, ibi: « Præsertim, si ratihabitione secuta; » cap. *Is, qui monasterium* 1, *De regularibus* in 6, ibi: « Seu professionem a se prius factam ratam expresse habeat, » cap. *Perlatum est* 1, *De his, quæ vi metusve causa fiunt*, ibi: « Si legitime probatum fuerit... ipsam mulierem... quod fecit postmodum ratum habuisse; ipsam ad monasterium redire, et habitum depositum reassumere censura ecclesiastica compellatis. » Quæ jura satis demonstrant, solam ratihabitionem professi desiderari ad hoc, ut professio nulliter facta efficiatur valida, nec prælati, seu religionis requiri novum consensum, cum hujus consensus jam interfuerit a principio validus, ut supponitur, et perdurare præsumatur; et quatenus requireretur, tamen Summi Pontifices, tanquam suprema ordinum regularium capita; cap. *Exiit*, § *Ad hæc cum fratres*, *De verbor. significat.* in 6, ut religionum paci et tranquillitati consulere, voluerunt illum supplere, admit-tendo professionem illam de irrita fieri validam per solam ratificationem seu ratihabitionem professi. Tum quia hoc indicat clausula rescriptorum, quæ in curia dari solent illis, qui post quinquennium ex aliqua justa causa reclamantes contra suam professionem restituuntur in integrum; in

his enim rescriptis, teste Hyacintho Donato, tom. II, tract. 12, quæst. 14, n. 14; ordinario inseritur clausula: « Dummodo professionem tacite vel expresse non ratificaverit; » qua Pontifex clare indicat professionem per solam profitentis ratihabitionem absque nulla nova acceptione, aut consensu superiorum valide ratificari posse, cum, uti supponitur, superiores ignorent professionem fuisse invalidam, et consequenter in tali casu novum consensum non præsentent, cum ignorantis nullus sit consensus; l. *Non idcirco* 9, *cod. De jur. et fact. ignorant.*, l. *Si per errorem* 15, ff. *De jurisdiction.*

(88. Receptus pro laico, seu converso, si in novitiatu de licentia, quorum interest, transeat ad statum clericalem, et subinde, anno probationis integre peracto, profiteatur, valida est ejus professio; tunc enim, si a provinciali et definitorio examinatus, reperiatr instructus sufficienti litteratura, aliisque ad Clericatum requisitis, non videtur eis a decretis Clementis VIII prohibi-tum, quin possint illum ad clericorum statum transferre, cum pro eo tempore non sit adhuc irrevocabiliter in statu conversorum. Sanctorus, in *Statut.*, cap. 2, *statut.* 24, verb. *Alia difficultas*; Matthæuc., cap. 41, *Officialis quoad professionem*, n. 21, et alii. Vide tamen ipsa Decreta, § 23, ubi id expresse prohibetur; et sic tenet Donatus, tom. II, tract. 14, quæst. 14. Vide ibi, et verb. TRANSITUS, n. 5.

(89. Si tamen jam professionem emisit in statu laicorum seu conversorum, non potest de sola licentia prælati regularis, et definitorii transire ad statum clericorum, sed talis licentia obtineri debet a Sede Apostolica, quæ ad id solet expedire brevia cum clausula: « De licentia tamen suorum superiorum, » quæ debet intelligi copulative de illa generalis et provincialis simul, prout expresse declaravit sacra congreg. Episcop. et Regul., *De mandato Urbani VIII*, die 2 Augusti 1630; apud Peyrin, *De prælat.*, q. 3, c. 1, § 5, n. 149, nempe clausulam: « De licentia superiorum, » in brevibus prædictis appositam, esse intelligendam de generali ordinis, et provinciali oblatorum hujusmodi, ita ut pro eorumdem executione requiratur utriusque licentia et consensus. Vide verb. NOVITUS, num. 98, et § 23, *dict. Decretor. Clement VIII*, et Donatum, *Præx. regular.*, tom. III, tract. 14, quæst. 14 et 15; ubi recte ad rem, et verb. TRANSITUS, n. 6 et 7.

(90. Professus in una religione non potest transire ad aliam, etiam strictiorem, sine licentia Sedis Apostolicæ. *Communis*, ex praxi et stylo curiæ. (91. Et transiens de licentia Sedis Apostolicæ ad laxiorem religionem, etiam ejusdem ordinis, tenetur in secunda religione novum annum probationis peragere, et ibi professionem emittere. Sic sacra congreg. Conc., quæ apud Fagnan., l. III *Decr.*, in c. *Ad Apostolicam* 16, *De regularibus*, n. 67, respondit: « Transeuntem de licentia Sedis Apostolicæ ad laxiorem

religionem, etiam ejusdem ordinis, teneri in secunda religione novum annum probationis peragere. »

(92. Excommunicantur omnes, qui quancumque virginem, vel viduam, vel aliam mulierem coegerint invitam ad ingrediendum monasterium, vel habitum suscipiendum religionis, vel ad professionem emittendam. Conc. Trid., sess. xxv, *De regular.*, c. 18. (93. Item, qui consilium, auxilium, favorem dederint, quique scientes, eam non sponte facere, quoquo modo eidem actui, vel præsentiam, vel consensum, vel auctoritatem interposuerint: concil. Trident., *ibid.* (94. Non excommunicantur tamen ii, qui per vim inductivam, non coactivam, coegerint virginem monasterium ingredi. Sic decisum refert Barbosa., *De offic. et potest. Episcop.*, p. III, alleg. 104, n. 2, et in *Concil. Trid. cit.*, sess. xxv, c. 18, n. 5. (95. Excommunicantur et ii, qui sanctam virginum, vel aliarum mulierum voluntatem veli accipiendi, vel voti emittendi quoquo modo sine justa causa impedierint. Conc. Trident., l. c.

(96. Dictam tamen excommunicationem latam a concilio Trident., *cit.* sess. xxv, cap. 18, contra cogentes ad religionem vel ad professionem emittendam, seu ab ipsa retrahentes mulieres, non incurrunt sic cogentes aut retrahentes viros, ut de communi tradunt Barbosa., in dicta sess. xxv, c. 18, n. 6; Bonac., tom. I, *De excomm.*, disp. 2, quæst. 6, punct. 2, n. 15; Passeriu., *De statib. hom.*, tom. III, quæst. 189, art. 9, n. 24; Don., tom. II, p. II, tract. 1, *De recipiendi. ad habitum*, qu. 12, n. 4; Monac., tom. III, tit. 1, form. 36, n. 9; Sanchez, tom. I, decal. l. IV, c. 4; Suar., tom. V, *De censur.*, disp. 23, sect. 7, n. 8; Rodriguez, tom. III, *Qq. regular.*, q. 14, art. 3, et alii passim. (97. Attamen sic cogentes vel retrahentes viros, graviter peccant, et possunt ab ordinariis puniri juris remediis, id est censuris, ut pluries respondit sacra congreg. Concilii, et signanter in Hispalen., 23 Septembris 1690, ibi: « Archiepiscopus procedat ad censuras contra Patrem, si adhuc vivat; » 26 Septembris 1690, ibi: « Archiepiscopus procedat contra matrem cogentem prout de jure; » in *Mediolanen.*, 7 Februar. 1700, ibi: « Ordinarius procedat juris remediis contra Patrem cogentem. »

(98. Professio regularis varios habet, et sortitur effectus respectu religiosorum eam emittentium. Primo, per religionem professionem confertur professo perfectissima remissio omnium peccatorum, tam quoad culpam, quam quoad poenam; dummodo tamen profitens sit in statu gratiæ. *Communis*, cum S. Thoma, 2-2., q. 189, art. 3, ad tertium; Rodrig., tom. II, q. 88, art. 1; Layman, lib. IV, tr. 5, cap. 11, n. 1; Reiffenstuel, *loc. c.*, n. 187; Miranda, tom. I, q. 25, art. 8, arg. c. *Quis aliquando* 87, § *His auctoritatibus*, d. 1. *De poenitentia*; ubi dicitur, quod ingredientes religionem nulla amplius pro commissis criminibus poenitentia sit injungenda; et concordat *Novell.* 5, ubi Justinianus imperator in princip., sic

expresse dicit: « Conversationis monachalis vitæ sic est honesta, sic commendare novit Deo ad hoc venientem hominem, ut omnem humanam ejus maculam detergat: » ubi Glossa, verb. *Maculam* explicat, id est *purgat a peccatis*. Unde Sancti Patres, ut S. Hieronymus, *epistol.* 8 et 25; S. Bernardus, lib. *De præcepto et dispens.*, ad finem, professionem communiter vocare solent *secundum baptismum*; et Paulus V, inter alios Summos Pontifices, constit. incip. *Romanus Pontifex*, expresse concessit indulgentiam plenariam omnibus regularum professionem emittentibus. Imo S. Bernardinus Senensis, in *Quadragesim.*, tract. 2, serm. 24, art. 1; Pellizzarius, tom. I, tract. 3, c. 4, n. 12; Sa, verb. *Religio*, n. 17; Carthus., in *Opuscul. de profession. mon.*; Paulus Mezegeer, tract. 8, disp. 39, art. 5, n. 4; et alii, contra Sanchez, addunt hanc plenariam omnium peccatorum remissionem obtineri, quoties religiosus professionem suam renovat, etiam privatim. Et novissime Clemens XII, die 30 Martii 1735, constit. incip. *Cum sicut*, expresse concessit indulgentiam plenariam omnibus religiosis nostri Franciscani ordinis, qui confessi, et Sacra communione refecti professionem suam quomodocumque renovaverint quotannis die 16 Aprilis, in qua S. P. N. Franciscus una cum sociis suis anno 1209 Professionem emisit in manibus Innocentii III, et dicta constitutio, ut ab omnibus in promptu habeatur, hic ad litteram datur.

Indulgentia plenaria perpetua pro omnibus religiosis, qui die 16 Aprilis professionem suam renovaverint.

« CLEMENS, Papa XII, ad perpetuam rei memoriam.

« Cum, sicut dilectus filius Josephus Maria ab Eboræ commissarius generalis Fratrum ordinis Minorum S. Francisci de Observantia nuncupatorum, Nobis nuper exponi fecit, Fratres quorumcumque conventuum dicti ordinis professionem regularem die 16 Mensis Aprilis, qua die S. Franciscus de Assisio ejusdem ordinis fundator, una cum suis sociis professionem hujusmodi in manibus fel. record. Innocentii III, prædecessoris Nostri, ut fertur, emisit, quomodolibet singulis annis renovare consueverint: Nos, ut opus tam pium majori cum fructu fiat, et ad augendam eorumdem fratrum devotionem, et animarum salutem, cœlestibus Ecclesiæ thesauris pia charitate intenti, omnibus et singulis quarumcumque conventuum fratribus ordinis præfati præsentibus, et futuris vere poenitentibus et confessis, ac sacra communione refectis, qui prædicta die 16 mensis Aprilis professionem præfata quomodolibet renovaverint, ut præfertur, ac pro Christianorum principum concordia, hæresum extirpatione, ac S. matris Ecclesiæ exaltatione, pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus præsentibus perpetuis futuris temporibus validis. Volu-

mus autem, ut earumdem præsentium litterarum transumptis seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personæ in ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur ipsis præsentibus, si forent exhibitæ vel ostensæ. Dat. Romæ apud S. Mariam Majorem sub annulo Piscatoris, die 30 Martii 1753, Pontificatus nostri anno 5.

« F. card. OLIVERIUS. »

(99. Secundo, professio religiosa extinguit omnia vota prius emissa : *Communis*, textu expresso in cap. *Scriptura* 4, De voto et voti redemptione, ibi : « Reus fracti voti aliquatenus non habetur, qui temporale obsequium in perpetuam noscitur religionis observantiam commutare. » (100. Et hoc, etiam si quis voverit aliam religionem etiam strictiorem intrare, textu expresso in cap. *Qui post votum* 5, De regularibus in 6, ubi etiam assignatur ratio, ibi : « Qui post votum a se de certa religione intranda emissum, religionem aliam etiam laxiorem ingreditur et proficitur in ipsa, potest (voto non obstante cui tanquam simpliciter per votum solemnem noscitur derogatum) manere licite in eadem; pro voto tamen non completo erit eidem poenitentia imponenda. »

(101. Tertio, professio religiosa aufert irregularitatem ex natalium defectu provenientem in ordine ad suscipiendos sacros ordines, ita ut etiam spurii in religione aliqua professi ad sacros ordines, absque alia dispensatione promoveri possint. Non possunt tamen absque Sedis Apostolicæ dispensatione promoveri ad prælaturas, vel dignitates ecclesiasticas : *Communis*, textu expresso in cap. *Ut filiis* 1, De filiis presbyterorum, ibi : « Ut filii presbyterorum, et cæteri in fornicatione nati ad sacros ordines non promoveantur, nisi aut monachi fiant, vel in congregatione canonica regulari viventes; prælationem vero nullatenus habeant. » (102. Aliæ autem irregularitates non auferuntur per professionem religiosam, ut cum communi et probabiliori docent Rodriguez, tom. 1, quæst. 13, art. 3; Layman, *loc. cit.*; Sanchez, lib. v *Moral.*, cap. 5, n. 9; Pelizzar., *loc. cit.*, n. 33; Reiffenst., *l. c.*, num. 189; Rebuffus, Navarrus, Henriquez, Suarez et alii; textus enim in cit. cap. *Ut filii presbyterorum*, loquitur de illa sola et nulla alia, et quidem ad solum effectum suscipiendi sacros ordines. Si enim voluisset extendere etiam ad alias irregularitates, expressisset : quod enim voluit, expressit, arg. cap. *Inter corporalia* 2, De translatione episcop., § *Sed neque istud*, c. *Quia circa* 22, De privileg., et cap. *Ad audientiam* 12, De decimis. Unde cum jura ad alias non extendant, neque nos cum jurium correctione extendere debemus; arg. c. *Que a jure* 28, De regul. juris in 6, ibi : « Quæ a jure communi exorbitant, nequaquam ad consequentiam sunt trahenda. »

(103. Quarto, professio religiosa dirimit non solum sponsalia, sed etiam matrimo-

nium jam contractum, et nondum consummatum. *Communis*, textu expresso in cap. *Verum* 2, cap. *Ex publico* 7, et capit. *Ex parte* 14, De conversione conjuratorum.

(104. « Estque definitum a concilio Tridentino, sess. xxiv, *De matrimonio*, canon. 6, ibi : « Si quis dixerit matrimonium ratum, non consummatum, per solemnem religionis professionem alterius conjugum non dirimi, anathema sit. » Et in hoc votum solemnem professionis differt a voto solemnem ordinis sacri; cum hoc dirimat solum matrimonium contrahendum, seu sponsalia, et nullatenus matrimonium jam contractum, licet nondum consummatum : *Communis*, ob claram dispositionem Joann. XXII, in Extravagant. « Antiquæ concertationi, Unic. de voto et voti redemptione; ibi : « Antiquæ concertationi finem cupientes imponere, ac animarum periculis inde provenientibus salubriter providere, de fratrum nostrorum consilio præsentem declaramus edicto, quod licet votum solemnizatum per sacri susceptionem ordinis quantum ad impediendum matrim. contrahendum, ac ad dirimendum, si post contractum fuerit, secundum statuta canonum sit efficax reputandum; ad dissolvendum tamen prius contractum, etiam si per carnis copulam non fuerit consummatum; cum nec jure divino, nec per sacros canones reperitur hoc statutum, invalidum est censendum. »

(105. Quinto, professio religiosa tollit maculam quoad actus temporales, ita ut, qui ante professionem ratione perjuri, furti, et hujusmodi ineptus erat ad ferendum testimonium in judicio, per professionem rehabilitetur, et aptus reddatur ad ipsos, et similes actus ut colligitur ex *Novell.* 5, ubi Justinianus imperator sic expresse dicit : « Conversationis monachalis vita sic est honesta... ut omnem humanam maculam detergat. » Idque docet Glossa communiter recepta in cap. *Cum deputati* 16, De judiciis, verb. *Nationis*, in fine; abbas, *ibidem*, in fine; Sanchez, *loc. cit.*, n. 27; Layman, *loc. cit.*, n. 4; Reiffenstuel, *loc. cit.*, n. 192, et alii passim.

(106. Sexto, professio religiosa liberat professum a patria potestate. Glossa communiter recepta in l. *Si ex causa* 9, § 4 *De Minoribus*; Pirrhing, l. ni *Decretal.*, tit. 31, n. 141; Reiffenstuel, *ibid.*, n. 191; Sanchez, lib. v *Moral.*, c. 5, n. 20; Layman, lib. iv, tract. 5, cap. 10, n. 5, et alii passim. Professus enim a die professionis transit omnino in potestatem superiorum regularium et consequenter a patria potestate eximitur; non tamen in iis, quæ in damnum religiosi cedere possunt, quia, ut habetur in c. *Quod ob gratiam* 16, De regul. juris in 6, ibi : « Quod ob gratiam alicujus conceditur, non est in ejus dispendium retorquendum; » unde professus retinet jura suitalis, et successionis, et si post professionem filio bona obveniant, ad peculium quasi castrense reducuntur. *Authentic. Presbyteros*, cod. *De episcop. et cleric.*

(107. Septimo, professio religiosa tollit filii ingratitude erga parentes, ita ut, si proles post datam exheredationis causam monasterium ingrediatur, et in ipso profiteatur, ipso jure exhereditatio cesset quamvis reconciliatio subsequuta non sit, prout docent Covarruvias, *De testament.*, cap. 16, n. 28; Abbas, volum. 2, consil. 7; Felinus, in cap. *Rodolphus*, De rescriptis; Glossa, in l. *Deo nobis*, cod. *De episc. et cler.*, arg. cap. *Non liceat* 10, caus. 19, qu. 3, ibi : « Non liceat parentibus liberos, vel liberis parentes ab hæreditate repellere monachos factos, quamvis, dum laici fuerint, in causam ingratitude incidierint; » *Novel.* 123, cap. 41, ibi : « Nullam vero licentiam damus, aut parentibus filios aut filiis parentes sæcularem vitam sectantes et relinquentes, velut ingratos a sua excludere hæreditate, monasterium aut monasticam vitam subsequutos. »

(108. Regulares non tenentur ratificare suam professionem coram episcopo ante susceptionem sacrorum ordinum; non obstante, quod id fuerit demandatum in pluribus conciliis provincialibus et synodis diocesanis; cum enim in concil. Rom. sub recolendæ memoriæ Benedicto XIII, anno 1725, celebrato, fuerit quæsitum aliquod medium ad retrahendos regulares ab impugnatione propriarum professionum, circa quas in forensibus judiciis sæpissime succumbunt; re mature perpensa a particulari congregatione, non fuit approbatum temperamentum istud, ut obligarentur religiosi ante susceptionem sacrorum ordinum ad ratificandas eorum professiones, mediante formula impressa in Appendice ad synodum Fulginatens. Episcopi Baptistelli fol. 153 vel alia simili forma, ut refertur in folio congregationis concil. in Policastren., 24 Augusti 1726, his verbis : « Qua potissimum de causa in ultima synodo Romana non fuit determinatum, quod regulares ante receptionem sacrorum ordinum professionem ratificarent; licet in plerisque synodis, et signanter Mediolanensibus sub S. Carolo Borromæo, id fuerit statutum; et in contradictorio partium admissum fuerit a congregatione particulari super examine ultimæ synodi Fulginatensis. Sic apud Ursayam, tom. VI, part. II, disceptat. 32, n. 114, qui tom. I, part. I, discept. 1, a n. 55 ad 58, et discept. 4, n. 42, plura refert decreta.

(109. Et hoc omni fundamento rationis et juris; quia cum talis ratificatio professionis esset præcise facta, ut imperata ad suscipiendos sacros ordines, non esset voluntaria, sed necessaria, et strangulatoria, adeoque nullam haberet vim validandi invalidam professionem, ut in fortioribus terminis constitutionum diversarum religionum et præcipientium annualium approbationem seu renovationem professionis, pluries resolvit sac. cong. Concil., et signanter, in *Lingonien.*, 12 Aprilis et 30 Decemb. 1698, ubi adducta fuit eadem ratio his verbis : « Perchè essendo detta ratifica necessa-

ria, e di Regola, non può dirsi approvazione volontaria, » prout ad valorem professionis requiritur. Et sic etiam in *Cephaluden.*, 4 Feb. 1669; in *Mantuana*, 9 Julii 1702; in *Milevit.*, 8 Augusti 1701, et in *Viennen.*, 26 Jan. 1721, et 8 Feb. ac 12 Septemb. 1721, apud *Thesaurum Resolution. sac. cong. Concilii*, tom. II. Unde in supradicto concilio Romano, tit. 21, *De regularibus*, cap. 1, fuit solum statutum, quod regulares ad subdiaconatum promovendi, authenticum episcopis testimonium de solemnem emissa professione, et exercitiis spiritualibus factis exhibeant, ibi : « Antiqua cum sit ecclesiæ consuetudine inductum, et Apostolicis constitutionibus probatum, ut regulares tantummodo, quibus gloriosum est mendicare, non alio, quam paupertatis, seu professæ ab eis approbatæ religionis titulo, saceris possint ordinibus initiari, attendant episcopi, ne regularium quempiam ad subdiaconatus ordinem promoveant, si initandus ipse, ut exploratius de requisito valeat ordinationis titulo constare, expressam de solemnem per eum emissa regulari professione, proprii non secum attulerit fidem superioris, deque præviis exercitiis spiritualibus peractis attestationem non exhibuerit, una postmodum cum dimissoriis litteris servandam in archivio episcopali. »

(110. Additur attendenda sequens resolutio.

« Decretum editum in Sicula restitutionis integrum, et nullitatis professionum. »

Cum plures religiosi regularium ordinum regni, et provinciæ Siciliæ a religionis egressi vigore sententiarum super nullitate eorum professionis minus legitime oblatarum, sacræ huic congregationi Concilii preces direxerint pro facultate missam celebrandi, quippe qui suspensionis poena obstricti remanserunt ex defectu congrui patrimonii, tria hac occasione in quibusdam Siciliæ diocesisibus ex ipsis etiam ejusdem regni ordinariarum relationibus contra sacri concilii Tridentini præscriptum nulliter et vitiose peragi detectum fuit. Primum est, quod ordinarii locorum de asserta professionis nullitate post elapsam quinquennium, præcipue si recurrentes ad reclamandum intra idem quinquennium legitimo impedimento detenti non fuerint, non indulta ab Apostolica Sede restitutione in integrum, quorundam doctorum opinionibus, alioquin reprobatis, innixi, præsumunt agnoscere, sententiam de illa ferentes, et inter eos, præsertim episcopus Catanensis, asserto quodam privilegio, sive immemorabili illius curiæ consuetudine suffultus, præterdit, sententiam nullitatis professionis dicere posse tum intra, tum post elapsam quinquennium ab ejus emissionem, et sive regulares ab illa reclamantes vota emiserint in ejus diocesi, sive in aliena, dummodo in aliquo ejusdem diocesis loco et conventu, dum reclamant, ex obedientia fuerint constituti. Secundum, quod ab eisdem ordinariis, tam exacto jam quin-

quennio, quam illo adhuc decurrente, eduntur sententiæ invalidam declarantes professionem, superioribus conventuum, in quibus professio emissa fuit, non auditis. Et tertium denique, quod ipsi etiam superiores regulares super asserta nullitate professionis, nec habito, nec requisito ordinarii loci iudicio, aliquando sententiam pronuntiant. Quæ quidem omnia cum aperte repugnent non solum notissimæ Tridentinorum Patrum dispositioni sub cap. 19, sess. xxv, *De regular.*, verum etiam iteratis sacræ hujus congregationis resolutionibus, idcirco ne deinceps tot consultissima decreta amplius violentur, eminentiis VV. deliberandum proponitur.

An. et quomodo sit providendum in casu, etc.

Die 24 Septembris 1740, sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium concilii Trident. interpretum censuit: «Providendum juxta modum a domino secretario explicandum, facto verbo cum sanctissimo.»

(111. Modus autem est, quod scribatur episcopo Cataniensi aliisque præsulibus provinciæ Siculæ, nullum episcopum sive ordinarium, inaudito superiore regulari conventus, in quo fuit emissa professio, neque ullum superiorem regularem independentem ab episcopo vel ordinario posse, sub pœna privationis officii, et vocis activæ et passivæ ipso facto incurrenda. Causas nullitatis professionis cognoscere, sed eas conjunctim ab iisdem episcopo vel ordinario loci ac superiore regulari esse decidendas, sive professionis invaliditas a religiosis, sive ab ipsa religione ex quocunque capite proponatur. Restitutionem vero in integrum adversus lapsum quinquennii, quod a die professionis decurrit, etiamsi perduraverit causa metus, aut aliquod aliud impedimentum fuerit ad reclamandum interjectum, a S. Sede omnino esse impetrandam juxta decreta alias edita, non obstante quacunque contraria consuetudine, etiam immemorabili, et quolibet asserto privilegio. Religiosos autem de quibus agitur, et quorum professio contra formam sacri concilii declarata fuit invalida, teneri intra terminum unius anni resumere habitum, et ad claustra redire, tam pro obtinenda a S. Sede restitutione in integrum, quatenus illa indigeant, quam pro instituendo iudicio servatis servandis super nullitate suæ professionis, quatenus hanc velint deducere, eoque termino elapso, si non paruerint, habendos esse tanquam apostatas; et tandem quoad licentias ab ipsis petitas celebrandi, firma pro nunc manente eorum suspensione, seorsim deinceps providebitur, juxta singulorum præces et circumstantias. Hanc vero resolutionem significandam esse procuratoribus generalibus ordinum, qui superiores locales de illa moneant, et sacram congregationem de executione certiores reddant: factaque de præmissis per infra scriptum secretarium relatione sanctissimo Sanctitas Sua prædictam sacræ congrega-

tionis sententiam in omnibus approbavit die 28 Septembris 1740. Sic expresse habetur ad calcem tomi IX *Thesauri resolutionum sacræ congregationis Concilii*, quæ exarata fuere ab undequaque dignissimo eminentissimo et reverendissimo cardinali Cavalchino, tunc ejusdem S. cong. secretario, qui eruditissime suo more in dicta *Sicula* pag. 35 ad 45, ibidem impressa, plurima ad rem egregia documenta et decreta adducit merito ibi videnda.

(112. Alia ad rem. *Vide verb., HABITUS, METUS, MONIALES*, art. 1, NOVITIUS.

(113. Professio in ordine regulari strictiore emissa ab eo, qui antea in laxiori professus fuerat, pendente judiciali oppositione priorum superiorum, valida aut invalida censenda erit, prout sententia pro una aut altera parte emanaverit. Benedictus XIV, tom. II, constitution. 23, incip. *Ex quo*.

(114. Pro impugnanda validitate professionis regularis attendenda est ejusdem Pontificis novissima constitutio 47, incip. *Si datam*, in qua varia statuit. (115. Primo, quod reclamatio adversus professionem factam per vim et metum, aut ante debitam ætatem, fiat intra quinquennium tantum a die professionis coram superiore suo et ordinario juxta decretum concilii Tridentini, et hoc sive agatur de professione regularium, sive monialium: quod æque procedit in casu actionis intentatæ ex parte religionis. (116. Secundo, quod actio serio intentata intra quinquennium, licet deserta, adhuc post elapsum dictum quinquennium, judicanda sit ab ordinario et superiore regulari; et superior regularis sit superior localis illius monasterii, in quo reclamans professionem emisit, et quidem actualis, quo tempore causa super nullitate professionis in iudicium deducitur, et quoad moniales superior sit ille, cui concreditum est monasterii regimen, non autem confessarius; et pro monialibus ordinario subjectis, solus ipse intra quinquennium de professione reclamantiam judicet. (117. Tertio, quod si superior regularis tale iudicium assumere nolit aut non possit, vices suas delegare valeat alteri, vel regulari, vel etiam ecclesiastico sæculari juris canonici perito, qui una cum ordinario iudicis partes exerceat, nec possit jus suum dedere ordinario loci, ut solus procedat. Et quod disceptantibus inter se iudicibus, causa censeatur ad Sedem Apostolicam devoluta. (118. Quarto, quod ad eandem Sedem Apostolicam, seu sacram congregationem Concilii privative spectet causa professionis emissæ extra conventus pro novitiatu assignatos. (119. Quinto, quod nullus regularis adversus suam professionem reclamare possit, nisi intra religionis suæ claustra existat, et habitu regulari reassumpto, si ipsum antea deposuerit. (120. Sexto, quod sub pœna nullitatis iudicium inniti debeat rigorosis probationibus ac processibus judicialibus, et testes examinandi sint, et super articulis a

reclamante exhibitis, et juxta interrogatoria danda ab altera parte, nec non citentur defensores monasterii, in quo fuit professio emissa, et omnes interesse habentes.

(121. Septimo, quod in singulis diocesisibus deputetur ab ordinario aliquis prohibitate et doctrina commendatus, sive regularis, sive ecclesiasticus sæcularis, juxta disposita pro defensore matrimonii, cui *Defensoris professionum* munus imponat, ac ei pro honorario, aut mercede, et pro expensis ad id necessariis assignet, quod iudex prudenter arbitratus fuerit exsolvendum ex bonis a professo renuntiatis in religionis ingressu, si quæ habuerit, aut in defectu, id suppleat ipsa religio, si sit bona temporalia possidens. Si autem non adsint bona renuntiata, nec ipsa religio bona possideat, tunc defensori professionis satisfiat ex pecuniis muletarum illius tribunalis, in quo causa agitata fuerit, sive alterius, prout statuit de matrimonii defensore in consil. incip. *Dei miseratione*. (122. Octavo, quod lata sententia a superiore regulari et ab ordinario loci, si ipsa pro validitate professionis fuerit, nec professus ad iudicium secundæ instantiæ appellaverit, vel etiam ulterius eadem causa retractanda fuerit in omnibus hiis iudiciis mandat, defensorem professionis ex officio deputatum semper adesse, et a prima sententia pro nullitate lata semper appellare debere, prout statuit de defensore matrimonii. (123. Nono, quod sicuti constituit legitimas pœnas adversus eos, qui post unicam sententiam pro prioris matrimonii nullitate, sive pendente appellatione, sive ea per incuriam aut fraudem defensoris non interposita, ausi fuissent novas nuptias contrahere, atque decrevit nemini licere ad altera vota transire, nisi duæ saltem sententiæ conformes pro nullitate prioris matrimonii emanaverint; ita si quis professus post unicam sententiam pro nullitate suæ professionis pronuntiata, sive pendente, sive ommissa culpabiliter appellatione a religione exire, ac habitum regularem abjicere præsumperit, statuit eum subjacere omnibus pœnis atque censuris a sacris canonibus, et a constitutionibus Apostolicis latis atque sancitis, decernendo nunquam posse professum a religione discedere, nisi duas saltem sententias conformes pro nullitate suæ professionis obtinuerit.

(124. Decimo, quod, sicuti supra dictum est, iudices primæ instantiæ super validitate professionum intra quinquennium judicialiter impugnatarum esse debeant superior regularis, simulque ordinarius loci: si vero eadem causæ in secunda, aut ulteriori instantia sint disentiendæ, devolvantur ad quos de jure ab ordinariis sententiis appellatur, ita tamen, ut hi quoque iudices procedere et judicare debeant una cum superiore regulari, non quidem illius monasterii, in quo reclamans professus est, sed alterius monasterii ejusdem ordinis in eorum civitate aut diocesi existentis, vel

eo non existente, cum superiore viciniore monasterii ejusdem pariter ordinis seu cum alia persona ecclesiastica, cui juxta præmissa superior ille, ad quem pertinet, suas vices ad hunc effectum delegaverit. Si autem hujusmodi causæ in secunda aut ulteriori instantia ad Sedem Apostolicam devolvantur, et a prædicta congregatione Concilii, sive ab altera Episcoporum et Regularium, aut denique ab auditoribus Rotæ, ut respective assolet, disentiendæ fuerint, nullus sit locus ad iudicandum superiori regulari, qui neque tunc ad ferendam sententiam admittitur, cum, ut supra dictum est, agitur, etiam intra quinquennium de professione emissa in monasterio pro novitiatu minime designato. (125. Undecimo, quod præmissa locum habeant etiam in curia eminentissimi cardinalis vicarii pro tempore in urbe ejusque districtu.

(126. Duodecimo, quod elapso quinquennio, remedium restitutionis in integrum ad Sedem Apostolicam privative pertineat, sive ex parte professi, sive ex parte religionis hujusmodi instantia proponatur; si autem quandoque a Sede Apostolica ejus concessio inferioribus iudicibus delegetur, ii non nisi prævio processu et maturo examine cum assistentia defensoris professionis in utroque ad id procedere debeant, nec una eorum resolutio favorabilis pro restitutione in integrum sufficiat, nisi ea per secundam conformem, iterato causæ examine, auditoque semper defensore professionis, confirmata fuerit, et reclamans remanere debeat in religione, donec præviis duabus conformibus resolutionibus pro restitutione in integrum sententia super nullitate professionis ab ipsis, ut supra delegatis superiore regulari, et ordinario loci legitime lata fuerit. Reprobando interim praxim illorum superiorum, qui reclamantibus adversus professionem sive intra quinquennium, sive post ejus decursum, contradictores se non exhibeant, aut etiam aperte suffragentur. (127. Tertiodecimo, quod episcopi justis gravibusque pœnis procedant contra inferentes vim, et metum, et ad id consilium, auxilium vel favorem dantes; et quod iudices ad exactam justitiæ lancem omnia ad id facientia expendant, ac numerum, et qualitatem testium, aliasque omnes circumstantias sedulo animadvertant, eis districte præcipiendo, ut in cunctis ad eorum officia pertinentibus, a justitiæ tramite, et a præscriptis sibi legibus ne minimum quidem discedant; ac meminerint omnium, quæcunque gesserint, severissimam sibi rationem tum apud divinum iudicem, tum apud homines fore reddendam.

ADDITIONES CASINENSES.

Operæ pretium facturos esse ducimus, si memoratam hic supra Benedicti XIV. constitut. incip. *Si datam*, super nullitate professionis regularium, hic ad litteram afferamus; estque porro hujusmodi: